

UITSpraak 19 – 022

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake het beroep van

[naam], appellant,

tegen

de Examencommissie van de Faculteit Governance and Global Affairs, verweerder.

Procesverloop

Op 22 oktober 2018 heeft de examiner van de onderwijseenheid “Counter Intelligence and Cold War Superpowers” (hierna te noemen “het tentamen”) aan de Examencommissie gerapporteerd dat appellant wordt verdacht van fraude tijdens het tentamen.

Bij besluit van 20 december 2018 heeft verweerder het tentamen ongeldig verklaard wegens fraude en appellant uitgesloten van deelname aan de herkansing van het tentamen.

Bij brief, ontvangen op 29 januari 2019, heeft appellant tegen dit besluit administratief beroep ingesteld.

Verweerder heeft onderzocht of een minnelijke schikking mogelijk was. Op 19 februari 2019 heeft een gesprek tussen partijen plaatsgevonden. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 20 februari 2019 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 6 maart 2019 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellant is ter zitting niet verschenen. Namens verweerder is verschenen [naam].

Na afloop van de hoorzitting heeft het College op 14 maart 2019 zowel aan appellant als aan verweerder vragen gesteld.

Uitspraak
19-022
Blad 2/8

Bij email van 14 maart 2019 en 25 maart 2019 heeft appellant respectievelijk verweerder een reactie gegeven.

Op 11 april 2019 heeft het College de hoorzitting voortgezet, waarbij appellant is verschenen, vergezeld van zijn moeder, en namens verweerder [namen], zijn verschenen.

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Op 22 oktober 2018 heeft appellant tentamen gedaan voor de onderwijseenheid. Het tentamen bestond uit open vragen (6/10) en meerkeuze-vragen (4/10).

De examiner heeft, nadat hij door de surveillant in kennis is gesteld van de jegens appellant gerezen verdenking van fraude tijdens het tentamen en, nadat hij met hem heeft gesproken, daarvan op 22 oktober 2018 om 15.07 uur rapport uitgebracht aan verweerder. In het rapport vermeldt de examiner dat de surveillant heeft gezien dat appellant tijdens het tentamen zogenaamde “in-ear-headphones” droeg en die bediende.

Op 26 november 2018 is appellant door verweerder gehoord naar aanleiding van de verdenking. Appellant heeft toen volgens verweerder erkend dat hij “in-ear-headphones” droeg op het moment dat hij de tentamenruimte betrad. Ook heeft hij volgens verweerder erkend dat hij een telefoon bij zich had, op het moment dat was ontdekt dat hij de “in-ear-headphones” droeg.

2 – Het bestreden besluit

Verweerder heeft bij besluit van 20 december 2018 het tentamen wegens fraude ongeldig verklaard en bepaald dat appellant niet mag deelnemen aan de herkansing van het tentamen. Verweerder heeft daaraan het volgende ten grondslag gelegd:

Volgens de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie vormt het enkele feit dat een student een telefoon, of een andere apparatuur bij zich draagt tijdens een tentamen, fraude. Het is daarbij niet relevant of de telefoon of het elektronische apparaat daadwerkelijk door de student is gebruikt. Nu is bevestigd dat appellant beide apparaten (de telefoon en de “in-ear-headphones”) bij zich droeg, is er alleen al daarom sprake van fraude.

Ook volgens de Huisregels voor Studenten tijdens schriftelijke tentamens van de Faculteit Governance and Global Affairs (hierna te noemen “de Huisregels”)

Uitspraak
19-022
Blad 3/8

moet communicatie-apparatuur, zoals mobiele telefoons, uitgeschakeld zijn gedurende het schriftelijke tentamen en opgeborgen (niet op het lichaam). Andere elektronische apparatuur mag enkel worden gebruikt met toestemming van de examinator.

Verweerder geeft verder aan bij het opleggen van de sanctie rekening te hebben gehouden van de gevolgen die de het heeft voor de studie-voortgang van appellant.

3 - Relevante regelgeving

Course and Examination Regulations Bachelor's programme in Security Studies 2018-2019 (hierna te noemen "OER")

4.5.1 In accordance with article 7.12b (3) of the Act, the Board of Examiners establishes rules concerning the performance of its tasks and responsibilities and the measures it can take in the event of fraud.

4.12.7 If a student has been subject to disciplinary measures as a result of irregularity, fraud or plagiarism, he or she is not awarded a distinction.

Rules and Regulations of the Board of Examiners of the Institute of Security and Global Affairs van 31 augustus 2018 (hierna te noemen "R&R")

6.1 Fraud is understood to mean:

- the unauthorized use or placement of smartphones, smartwatches or other devices during the examination;
- any behaviour that prevents the Board of Examiners or the examiner from objectively and competently assessing whether a student fulfils the conditions laid down in the OER regarding the knowledge, understanding and skills required for obtaining a degree;
- any other behaviour that the Board of Examiners considers to be fraudulent on the basis of the rules and regulations established and communicated within the faculty;

(...)

6.3.1 If an examiner or invigilator observes any irregularity during a constituent examination or practical, he/she must inform the student about this as soon as possible. The student will then be given the opportunity to finish the constituent examination or practical, and must be informed that an investigation will first be conducted by the Board of Examiners, after which it will be decided whether the constituent examination or practical can be declared valid. Until this

Uitspraak
19-022
Blad 4/8

investigation has been completed, no grade will be assigned for the constituent examination or practical.

6.3.2 If an invigilator observes an irregularity, fraud or disruption during the examination, he or she must notify the examiner immediately.

6.3.3 If the examiner requests this, a student is obliged to surrender to the examiner any items in his/her possession that could be relevant in assessing an irregularity or act of fraud, for the purpose of that evaluation. All items considered relevant for the purpose of evaluation should be surrendered. If a student is not willing to hand over a requested item, the item is considered to be relevant in assessing an irregularity or act of fraud. The confiscated items will be returned to the student within a reasonable period of time.

6.3.4 The examiner is obliged to report any irregularities or fraud to the secretary of the Board of Examiners.

6.4.1 In the event of any irregularity or fraud during an examination or practical assignment, the Board of Examiners can interview the examiner, student, invigilators and other persons.

6.4.2 The disciplinary measures that can be imposed by the Board of Examiners are:

- (a) declaring the results of the examination null and void;
- (b) excluding the student from participation in the examination regarding which the irregularity or fraud was observed for a maximum period of one year;
- (...)

4 – De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna te noemen “WHW” te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Het College hecht eraan om als eerste op te merken dat appellant tijdens de hoorzittingen zijn beschuldigingen van discriminatie en onprofessioneel handelen jegens de examiner, dr. S.D. Willmetts, heeft teruggenomen en daarvoor zijn excuses heeft aangeboden.

De vraag die het College hier moet beantwoorden is of verweerder heeft aangetoond dat appellant (toerekenbaar) in strijd heeft gehandeld met enige regel ten aanzien van het afleggen van een tentamen als gevolg waarvan aan hem een maatregel kon worden opgelegd. Indien bewezen, dient de vraag beantwoord te

Uitspraak
19-022
Blad 5/8

worden of de opgelegde maatregel gerechtvaardigd en evenredig is aan de aard en ernst van de gedraging.

Tussen partijen is niet in geschil dat appellant tijdens het tentamen zowel een telefoon als oordopjes met bedrading (“in-ear-headphones”) bij zich had. Evenmin is in geschil dat de telefoon tijdens het tentamen niet op de tentamentafel of anderszins binnen het zicht van appellant is geweest, maar dat hij de telefoon in zijn broekzak had. Partijen verschillen van mening of de telefoon was ingeschakeld en of appellant de oordopjes wel of niet in zijn oor had, dan wel slechts één van de twee.

Blijkens het bestreden besluit, zoals toegelicht tijdens de hoorzitting, heeft verweerder aan de aan appellant opgelegde sanctie uitsluitend ten grondslag gelegd dat hij tijdens het tentamen een mobiele telefoon en/of andere elektronische apparatuur (oordopjes) bij zich had, zoals bedoeld in artikel 6.1 van de R&R. Verweerder stelt zich op het standpunt dat uit deze bepaling volgt dat reeds het aanwezig hebben van enige elektronische apparatuur kwalificeert als fraude, ook als de student van die apparatuur geen gebruik heeft gemaakt of gebruik heeft kunnen maken, bijvoorbeeld omdat de apparatuur is uitgeschakeld.

Het College volgt verweerder hierin niet. Nog daargelaten of verweerder met het opnemen van deze bepaling de hem toekomende regelgevende bevoegdheid niet te buiten is gegaan, kan in deze tijd het enkele feit dat een student tijdens een tentamen elektronische apparatuur bij zich heeft, er niet toe leiden dat jegens hem een punitieve sanctie wordt opgelegd. Mede gelet op de in artikel 6 van het EVRM neergelegde onschulds-presumptie is daarvoor op zijn minst vereist dat verweerder aantoont dat de elektronische apparatuur geschikt is voor het plegen van fraude. Dat veronderstelt in elk geval dat de examinator vaststelt dat de desbetreffende apparatuur tijdens het tentamen was ingeschakeld.

Los van het vorenstaande is voormelde bepaling ook onvoldoende concreet om als grondslag voor het opleggen van een punitieve sanctie te kunnen dienen. Zo is volstrekt onduidelijk wat moet worden verstaan onder “unauthorized use or placement”. Voor een student is derhalve onduidelijk welke gedraging tot het opleggen van een sanctie kan leiden. Dit is eveneens in strijd met artikel 6 van het EVRM. Hieraan doet niet af dat in de Huisregels is opgenomen dat communicatie-apparatuur, zoals mobiele telefoons, uitgeschakeld moeten zijn gedurende het schriftelijke tentamen en opgeborgen (niet op het lichaam). Gesteld noch gebleken is dat deze Huisregels zijn opgesteld bij of krachtens een aan de WHW ontleende regelgevende bevoegdheid. Het niet naleven van de Huisregels kan er in het uiterste geval weliswaar toe leiden dat een student door of namens het OIC wordt verzocht te tentamenruimte te verlaten, maar kan reeds daarom geen grondslag vormen voor het opleggen van een punitieve sanctie.

Uitspraak
19-022
Blad 6/8

Verweerder overweegt in het bestreden besluit dat door de surveillant is geconstateerd is dat appelland tijdens het tentamen oordopjes in zijn oor droeg en die hanteerde. Ook heeft de surveillant geconstateerd dat appelland tijdens het tentamen een telefoon bij zich droeg en daarmee iets deed.

Door appelland wordt de inhoud van dat rapport uitdrukkelijk betwist. Volgens appelland had hij de oordopjes niet in, waren de oordopjes niet verbonden met de telefoon. Bovendien was één van de oordopjes defect, zodat het volstrekt onlogisch zou zijn geweest als hij beide oordopjes in zijn oor zou hebben gehad. Appelland erkent dat hij tijdens het tentamen wél een telefoon bij zich had, zij het dat die was uitgeschakeld. Ook erkent appelland dat hij tijdens het tentamen oordopjes bij zich had, zij het dat die los uit de kraag van zijn trui hingen.

Zoals hiervoor is overwogen, is het aan verweerder om de feiten die tot het opleggen van de sanctie hebben geleid aan te tonen. Met andere woorden: verweerder dient aan te tonen dat appelland zijn mobiele telefoon niet slechts op zijn lichaam aanwezig had, maar ook dat deze telefoon tijdens het tentamen geschikt was om daarmee te frauderen (en dus op zijn minst aan stond). Het College stelt vast dat verweerder daarin ook met de nader toegezonden stukken en ter zitting niet is geslaagd. De surveillant is, hoewel daartoe in de gelegenheid gesteld, niet ter zitting verschenen. Evenmin heeft de surveillant op de dag van het tentamen een ondertekend en gedagtekend proces-verbaal opgemaakt, waarin zij haar constatering nauwgezet uiteenzet. Verder staat vast dat de examinator de constatering van de surveillant niet (ook) met eigen ogen heeft waargenomen. Nadat hij appelland had aangesproken, heeft hij ook niet alsnog zelf geconstateerd dat de oordopjes waren verbonden met de telefoon en of de telefoon al dan niet was ingeschakeld. Gelet hierop is verweerder er niet in geslaagd aan te tonen dat appelland tijdens het tentamen een telefoon in gebruik had, waaraan op dat moment oordopjes waren verbonden.

Evenmin heeft verweerder aangetoond dat appelland tijdens het tentamen op enigerlei wijze van zijn telefoon gebruik heeft gemaakt. Het College stelt vast dat door de examinator geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid, die hem op grond van artikel 6.3.3 van de R&R, ten dienste stond om de telefoon van appelland in te nemen en te (laten) onderzoeken, hoewel appelland de examinator deze mogelijkheid uitdrukkelijk heeft geboden.

Door dit na te laten is nu niet meer met zekerheid vast te stellen of de telefoon van appelland tijdens het tentamen in gebruik is geweest.

Ook is naar het oordeel van het College niet komen vast te staan dat appelland tijdens het tentamen een koptelefoon heeft gebruikt. Hiervoor dient immers vast

Uitspraak
19-022
Blad 7/8

te komen staan dat de oordopjes waren verbonden met de telefoon. Dit is door de surveillant/examinator niet vastgesteld, ondanks de mogelijkheden die daartoe op grond van artikel 6.3.3 van de R&R open stonden.

De oordopjes van appelland zijn naar het oordeel van het College overigens niet aan te merken als een (zelfstandig) “ander apparaat” in de zin van artikel 6.1. van de R&R of als “communicatie-apparatuur” in de zin van de Huisregels. Oordopjes met een draadje en plug, zoals die van appelland, hebben geen zelfstandige functie, wanneer die niet met een elektronisch apparaat verbonden zijn. Dat kan mogelijk anders zijn voor andere soorten koptelefoons, zoals bijvoorbeeld (draadloze) koptelefoons (zoals airpods) of andere bedienbare bedrade koptelefoons.

Uit het voorgaande volgt dat verweerder niet heeft aangetoond dat de telefoon van appelland tijdens het tentamen aan stond, laat staan dat appelland de telefoon heeft gebruikt, noch dat de oordopjes met die telefoon verbonden waren. Het administratief beroep is alleen al daarom gegrond en het bestreden besluit moet worden vernietigd. Dit betekent dat appelland rechtsherstel moet worden geboden voor de ten onrechte opgelegde sanctie.

Uit het door verweerder aan het College toegezonden afschrift van het door appelland gemaakte tentamen blijkt dat aan het tentamen het cijfer 4,1 zou zijn toegekend. De opgelegde sanctie heeft er daarom toe geleid dat appelland ten onrechte de mogelijkheid is onthouden om deel te nemen aan het hertentamen op 14 januari 2019. Het College zal verweerder daarom opdragen appelland alsnog in de gelegenheid te stellen om het tentamen in te halen en hierover binnen twee weken na verzending van deze uitspraak afspraken met appelland te maken.

Het College hecht eraan ten overvloede noch het volgende op te merken. Het College heeft oog voor de problemen die de moderne communicatiemiddelen, zoals bijvoorbeeld mobiele telefoons, kunnen veroorzaken bij het toetsen van kennis van een student. Het opleggen van punitieve sancties voor het louter aanwezig hebben van dergelijke communicatiemiddelen kan voor die problemen echter geen oplossing zijn. Verweerder zou kunnen overwegen in de R&R een bepaling op te nemen op grond waarvan het niet naleven van de Huisregels kan leiden tot een ongeldigverklaring van het tentamen, waaraan verder geen voor de student nadelige gevolgen zijn verbonden. Ofwel: een dergelijke ongeldigverklaring leidt er niet toe dat de student niet mag deelnemen aan het hertentamen, een registratie in het studentdossier blijft achterwege en de ongeldigverklaring heeft – als zodanig – geen gevolgen voor de toekenning van het judicium.

**Uitspraak
19-022**

Blad 8/8

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 20 december 2018;
- III. draagt verweerder op om binnen twee weken na verzending van deze uitspraak afspraken met appellant te maken om hem in de gelegenheid te stellen het tentamen te herkansen.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon, (voorzitter), dr. J.J.G.B. de Frankrijker, dr. J. Nijland, M.G.A. Berk MSc en Z.I. de Vos LLB, (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. I.L. Schretlen
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: